

Folketingets Finansudvalg

Bilag	Journalnummer	Kontor	
	104.Sri Lanka.31.	ASI	11. marts 2005

- a. Udenrigsministeriet anmoder i nærværende skrivelse om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansårene 2005-2006 ydes 45,4 mio. kr. i støtte til genopbygningsbistand til Sri Lanka inden for vand- og sanitetsområdet efter flodbølgen i december 2004.

Forslaget medfører ikke merudgifter i forhold til de beløb, som allerede er bevilget på finansloven til udviklingslandene, eller som er opført på de følgende års budgetoverslag.

- b. *Baggrund*

Sri Lankas bruttonationalindkomst pr. indbygger er for 2003 beregnet til USD 930. Realvæksten i BNP pr. indbygger udgjorde 4,3 pct. i 2003, og den gennemsnitlige realvækst var 3,4 pct. for perioden 1990-2003. Indbygger-tallet skønnedes i 2002 at være 19,0 mio., og den årlige befolkningstilvækst for perioden 1980-2002 var i gennemsnit 1,2 pct. Den langfristede offentlige udlandsgæld opgjordes i 2002 til USD 8.455 mio. Sri Lanka er af Verdensbanken klassificeret som tilhørende gruppen af moderat forgældede lande.

Da flodbølgen ramte øst- og sydkysten af Sri Lanka i december 2004 kom den uvarslet for befolkningerne i de kystnære områder og fik derfor katastrofale følger. Omfanget af skaderne er endnu ikke gjort endeligt op, men myndighederne skønner, at op mod 40.000 mennesker kan have mistet livet; at op mod en halv million mennesker er gjort hjemløse; at op mod 125.000 huse blev ødelagte og at ca. 24.000 fiskerbåde blev totalskadede. Op mod 75 pct. af de dræbte og hjemløse var fiskere og disses familie-medlemmer.

Som en del af den samlede danske støtte til ofrene for Tsunami-katastrofen vil den danske genopbygningsindsats i Sri Lanka blive fokuseret på støtte til vand og sanitet, hvor der er en betydelig dansk ekspertise baseret på en mangeårig dansk involvering i vandsektoren i Sri Lanka. Det vil ikke mindst gøre det muligt for Danmark at være blandt de første donorer, som bidrager aktivt til den egentlige genopbygningsindsats. De samlede behov for bistand til etablering/genetablering af vand og sanitet til de berørte områder ventes at beløbe sig til ca. 2 mia. kr.

Projektbeskrivelse

Den danske indsats strækker sig over flere faser. Den første fase omfattede de hurtige humanitære indsatser. Fase 2 omfattede vand til de midlertidige lejre gennem støtte til indkøb af vandtankvogne og vandtanke. Indkøbet af disse er indledt.

Fase 3, som denne bevilling vedrører, vil blive igangsat på baggrund af en analyse af samtlige større vandforsyningssystemer. Indsatserne vil dække både genetablering/etablering af ledningsført vand (primært til bysamfund) og etablering/genetablering af vand fra brønde forsynet med håndpumper. Fokus vil være på reetablering af eksisterende vandforsyning og sanitære installationer, men den vil også kunne omfatte nyetablering. Forsyningen til de nye byer vil blive forberedt. Denne genopbygningsfase ventes at løbe i 2005 og 2006. Der vil ligeledes blive iværksat indsatser i de midlertidige transitlejre. Her vil det i videst muligt omfang blive tilstræbt, at den etablerede drikkevandsforsyning og udbygningen af de sanitære installationer vil kunne indgå i en fremtidig udviklingsplan for området, når transitlejrene ikke længere anvendes.

Det endelige indhold af den danske indsats vil ske i tæt samråd med de srilankanske myndigheder. Det vil blive sikret, at indsatserne både dækker områder i syd og i øst, således at indsatsen sker både i regeringskontrollerede områder samt i områder kontrolleret af oprørsbevægelsen De Tamilske Tigre.

Gennemførelsen af bistanden vil hovedsagligt ske gennem de nationale vandmyndigheder. I områder kontrolleret af De Tamilske Tigre kan det være vanskeligt at arbejde gennem nationale myndigheder, og her kan målgruppen bedst nås gennem lokale organisationer, eksempelvis Tamil Rehabilitation Organisation, TRO. Projektering og gennemførelsen af den danske del af bistanden vil blive udført under ledelse af de nationale vandmyndigheder assisteret af en international rådgiver. Projekteringen forventes udført af lokale konsulenter, under tilsyn af den udsendte rådgiver. Anlægsarbejderne forventes gennemført af lokale entreprenører under overordnet opsyn af en dansk hovedentreprenør.

Udover indsatserne inden for drikkevandsområdet vil der også blive arbejdet med udbedring af skader på de sanitære installationer samt etablering af nye. Ved afslutning af den danske genopbygningsindsats er det forventningen, at der i to eller tre områder vil være skaffet rent drikkevand og udbyggede sanitære installationer for ca. 50.000 mennesker.

Budget

Det samlede budget andrager 45,4 mio. kr. som forventes fordelt på følgende poster:

Vandforsyning	35,0 mio. kr.
Sanitet	5,0 mio. kr.
Rådgivningsbistand	2,0 mio. kr.
Udstyrsindkøb	0,8 mio. kr.
Midtvejsvurdering	0,5 mio. kr.
<u>Budgetmargen</u>	<u>2,1 mio. kr.</u>
<u>I alt.....</u>	<u>45,4 mio. kr.</u>

Der vil i løbet af projektperioden kunne ske forskydninger mellem de forskellige indsatsområder. Dette skal ses på baggrund af den meget foreløbige behovsanalyse som ligger til grund for nærværende aktstykke.

Udgiften vil blive afholdt med 44 mio. kr. under § 06.32.02.15. Øvrige lande i Asien og med 1,4 mio. kr. under § 06.32.04.10. Rådgiverbistand.

Væsentlige risikoelementer

De nationale vandmyndigheder har det overordnede ansvar for landets vandforsyning. Organisationen er teknisk velfunderet men svag med hensyn til styring, koordinering og ledelse. Det betyder, at der vil være en betydelig risiko for at styringen af genopbygningsindsatsen ikke er optimal. Dette forsøges imødegået ved at tilknytte rådgivere til de nationale vandmyndigheder.

Usikkerheden om genbosætning af op mod en halv million mennesker i de nye bysamfund kan medføre forsinkelser i etableringen af vandforsyninger til disse byer.

Våbenhvilen mellem den srilankanske regering og De Tamilske Tigre er nu gået ind i sit fjerde år og holder i det store og hele fortsat. Det er vurderingen fra flere observatører, inkl. de norske fredsmæglere, at våbenhvilen ikke vil blive afbrudt. Det vil i planlægningen blive tilstræbt, at genopbygningsbistanden gives på en måde, der understøtter eller muligvis endda fremmer fredsprocessen.

Hvis den væbnede kamp mod forventning genoptages, vil programmet blive nøje gennemgået med henblik på at sikre, at de danske investeringer ikke går tabt i konflikten.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da der er tale om en bilateral rammebevilling, hvor totaludgiften overstiger 30 mio. kr.
- d. Forslaget er tiltrådt af Styrelsen for Internationalt Udviklings samarbejde.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansårene 2005-2006 ydes 45,4 mio. kr. i støtte til genopbygningsbistand til Sri Lanka inden for vand- og sanitetsområdet efter flodbølgen i december 2004.

Udgiften vil blive afholdt af de beløb, som på de årlige finanslove stilles til rådighed for udviklingslandene under § 06.32.02. Udviklingslande i Asien og § 06.32.04. Personelbistand.

- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.